

Vergaderjaar 2008–2009

31 371

Kredietcrisis

Nr. 223

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN EN STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2009

Graag informeer ik u met deze brief over de dekking die de Staat voornemens is te geven op de markt van kortlopende handelskredieten. Deze brief is ook aangekondigd door de staatssecretaris van Economische Zaken in het debat over protectionisme met uw Kamer op 17 juni jl. In de brief van het kabinet aan uw Kamer d.d. 16 januari (Kamerstuk 2008–2009, 31 371, nr. 88) zijn enkele uitbreidingen van de exportkredietverzekeringsfaciliteit EKV aangekondigd. Kort daarvoor kwamen de eerste signalen dat, als gevolg van de kredietcrisis, er nieuwe knelpunten ontstonden op de markt van de kredietverzekeringen.

Het belangrijkste nieuwe knelpunt, zo bleek uit overleg met kredietverzekeraars en bedrijfsorganisaties, is het intrekken of verlagen van limieten onder omzetpolissen. Omzetpolissen zijn onderdeel van de markt voor kortlopende kredietverzekeringen, een markt waar de Nederlandse Staat zich normaliter niet mee bezig houdt. Door het intrekken dan wel verlagen van deze limieten wordt het voor exporteurs veel lastiger om aan hun klanten te leveren. Immers, juist in de huidige marktomstandigheden is er behoefte aan verzekering van kredieten. Om die reden is de afgelopen maanden in overleg met kredietverzekeraars en bedrijfsorganisaties gewerkt aan een herverzekeringsfaciliteit voor omzetpolissen.

Deze herverzekeringsfaciliteit houdt in dat kredietverzekeraars in de gevallen waarin een limiet verlaagd wordt de risico's van een verhoging («topping up») van deze verlaagde limiet kunnen herverzekeren bij de Staat. Concreet betekent dit dat wanneer een exporteur een verlaagde limiet krijgt op een klant, de limiet – tegen een hogere premie – alsnog verhoogd kan worden.

Daarnaast biedt de faciliteit ook topping up dekking voor eventuele nieuwe limieten, wanneer zij lager worden vastgesteld dan de verzekerde nodig heeft om zijn omzet te verzekeren. Daarvoor gelden dezelfde voorwaarden als voor verlaagde limieten. Dit geeft maximale flexibiliteit aan

bedrijven om ook nieuwe afzetmogelijkheden te vinden en daarbij een beroep te kunnen doen op de faciliteit als de capaciteit van de markt onvoldoende blijkt.

Het verhoogde deel wordt afgedekt bij de Staat. Op deze manier wordt de handel op een financieel verantwoorde manier een steun in de rug gegeven. Veel landen in Europa zijn bezig met maatregelen op dit terrein. De Nederlandse topping-up faciliteit lijkt daarbij het meest op de faciliteiten die in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk zijn geïntroduceerd.

Limieten die geheel zijn ingetrokken door kredietverzekeraars vallen niet onder de faciliteit. Het risico hiervan is zodanig dat een financieel verantwoorde (her)verzekering niet mogelijk is.

De Nederlandse faciliteit wordt ingericht voor zowel de binnenlandse handel als de buitenlandse handel en heeft een maximale omvang van 1,5 miljard euro. Het totale risico dat de Staat loopt op enig moment is niet groter is dan 1,5 miljard. Spreiding van de risico's en de zorgvuldige risicoafweging maken het reële risico vele malen kleiner. Gezien het risico van het moeten uitkeren van eventuele schades, achten wij het verstandig een voorziening te treffen van EUR 40 miljoen. De hoogte van deze voorziening is gebaseerd op ratio's die in de markt gebruikelijk zijn, waarbij gezien de onzekere financiële tijden extra veiligheidsmarges zijn ingebouwd. Doordat dekking onder de faciliteit voor drie maanden geldig is, is het mogelijk om voor meer dan 1,5 miljard in totaal aan handel hiermee te ondersteunen. Vrijvallende capaciteit kan namelijk opnieuw gebruikt worden.

De premie die bedrijven voor het topping up deel moeten betalen is aanzienlijk hoger dan de premies die op dit moment gebruikelijk zijn in de markt voor omzetpolissen. Deze hogere premie is noodzakelijk, omdat de risico's die door de Staat worden afgedekt aanzienlijk groter zijn dan de gemiddelde risico's op de kredietverzekeringsmarkt. Dit komt doordat de Staat maar in een beperkt deel van de markt stapte en juist in dat deel waar de risico's het hoogst zijn. De premie die bedrijven moeten betalen is 1,5% van de dekking met een duur van drie maanden. De premie is voldoende hoog dat bedrijven, indien er private alternatieven voorhanden zijn, daarvoor zullen kiezen. Daarmee wordt voorkomen dat de faciliteit marktverstrendend werkt en het zorgt ervoor dat de faciliteit in elk geval tijdelijk van aard is. Zodra de markt hersteld is, zal er geen behoefte meer aan zijn. Om die reden is de faciliteit ook tijdelijk. De herverzekeringfaciliteit eindigt van rechtswege op 31 december 2009. Aan het eind van het jaar wordt de faciliteit geëvalueerd in overleg met verzekeraars.

De herverzekeringfaciliteit wordt uitgevoerd door de kredietverzekeraars en alle risico's die verbonden zijn aan de hogere limieten liggen bij de Staat. Uitvoering door kredietverzekeraars is noodzakelijk, omdat zij beschikken over de infrastructuur en de expertise om een dergelijke faciliteit uit te voeren. De Staat vertrouwt daarbij op de zorgvuldige risicoafweging die kredietverzekeraars kunnen maken. En omdat de kredietverzekeraars altijd voor tenminste de helft delen in het risico, hebben zij een goede prikkel heeft om de risico's zorgvuldig in te schatten. Gezien de huidige marktomstandigheden en het soort de risico's die de Staat overneemt, kan deze faciliteit per saldo wel tot een verlies leiden, maar dit zal worden ingepast in de algehele kostendekkendheid van de EKV.

Voordat de faciliteit kan worden ingevoerd is nog wel goedkeuring nodig van de Europese Commissie, daaraan wordt inmiddels gewerkt.

De herverzekeringsfaciliteit voor omzetpolissen zal niet alle problemen in de handel oplossen. Immers onderdeel van de problematiek is de wereldwijde vraaguitval. Ik verwacht wel – ook door het intensieve overleg dat met belanghebbenden is gevoerd – dat deze maatregelen de handel de nodige steun in de rug zullen bieden. De komende tijd blijven wij in overleg met kredietverzekeraars en brancheorganisaties om eventuele zorgpunten te kunnen adresseren.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

De minister van Financiën,
W. J. Bos

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerk